

RAPORT O SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO ZESPOŁU OPIEKI ZDROWOTNEJ W TOMASZOWIE LUBELSKIM

Podstawa prawna: art.53a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej (Dz.U.2026r. poz. 156 tekst jednolity).

I. Wybrane informacje o samodzielnym publicznym zakładzie opieki zdrowotnej.

1. Nazwa:

Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Tomaszowie Lubelskim

2. Siedziba : **Tomaszów Lubelski**

3. Adres : **Al. Grunwaldzkie 1 , 22-600 Tomaszów Lubelski**

4. Numer telefonu, faksu oraz adres poczty elektronicznej; **84 664 25 21,**

sekretariat@szpital-tomaszow.pl

5. Numer identyfikacyjny REGON: **000304444**

6. Numer w Krajowym Rejestrze Sądowym : **0000054328**

7. Data wpisu i numer rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą: **14.10.1993r.**
pod nr 000000002978

II. Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej za poprzedni rok obrotowy

Sytuacja ekonomiczno-finansowa Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w 2025 roku pozostawała pod istotnym wpływem czynników zewnętrznych, w szczególności zmian zachodzących w systemie ochrony zdrowia, utrzymującej się presji płacowej oraz wzrostu kosztów prowadzenia działalności leczniczej.

Pomimo stabilnej realizacji świadczeń zdrowotnych oraz zachowania płynności operacyjnej, działalność jednostki była obciążona wysoką dynamiką wzrostu kosztów funkcjonowania, w szczególności:

- kosztów wynagrodzeń i świadczeń pracowniczych,
- kosztów energii i mediów,

- kosztów materiałów medycznych i leków,
- kosztów usług obcych związanych z zabezpieczeniem działalności statutowej.

Istotny wpływ na wynik finansowy miały ustawowe regulacje dotyczące minimalnych wynagrodzeń w ochronie zdrowia, skutkujące corocznym wzrostem kosztów osobowych, przy jednoczesnym braku pełnego i adekwatnego pokrycia tych kosztów w wycenie świadczeń finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Jednostka w analizowanym okresie realizowała zadania związane z zabezpieczeniem ciągłości udzielania świadczeń zdrowotnych mieszkańcom regionu, utrzymując dostępność świadczeń medycznych pomimo trudnej sytuacji kadrowej w sektorze ochrony zdrowia.

Działalność SP ZOZ była prowadzona przy zachowaniu bieżącej zdolności do regulowania zobowiązań. Jednostka terminowo realizowała zobowiązania publicznoprawne oraz zobowiązania wobec pracowników i kontrahentów, co świadczy o utrzymaniu stabilności operacyjnej.

Wynik finansowy za 2025 rok pozostaje pod wpływem czynników systemowych, niezależnych od działań zarządczych jednostki, w szczególności:

- niewystarczającego poziomu finansowania świadczeń medycznych,
- wzrostu kosztów pracy,
- utrzymującej się inflacji kosztowej,
- wzrostu kosztów funkcjonowania infrastruktury ochrony zdrowia.

Jednocześnie należy podkreślić, iż SP ZOZ prowadzi działania mające na celu optymalizację kosztów działalności, racjonalizację wydatków oraz zwiększenie efektywności wykorzystania posiadanych zasobów.

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej została opracowana w oparciu o teorię i zasady analizy wskaźnikowej, dostosowanej do warunków i specyfiki sektora ochrony zdrowia. Raport sporządzono zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz.U.2017.poz.832).

Analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2025 rok przeprowadzono w oparciu o punktowe oceny przypisane poszczególnym wskaźnikom wyliczonym zgodnie ze sposobem określonym w w/w rozporządzeniu.

Wskaźniki	Metoda ustalenia	Przedziały wartości	Ocena punktowa	Wskaźnik	Ocena
2	3	4	5	6	7
I. WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI					
Zyskowności netto	$\frac{\text{wynik netto} \times 100\%}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów} + \text{pozostałe przychody operacyjne} + \text{przychody finansowe}}$	poniżej 0,0 % od 0,0% do 2,0 % powyżej 2,0% do 4,0% powyżej 4,0%	0 3 4 5	-0,43	0
Zyskowności działalności operacyjnej	$\frac{\text{wynik z działalności operacyjnej} \times 100\%}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów} + \text{pozostałe przychody operacyjne}}$	poniżej 0,0 % od 0,0% do 3,0 % powyżej 3,0% do 5,0% powyżej 5,0%	0 3 4 5	-0,45	0
Zyskowność aktywów	$\frac{\text{wynik netto} \times 100\%}{\text{Średni stan aktywów}}$	poniżej 0,0 % powyżej 0,0% do 2,0 % powyżej 2,0% do 4,0% powyżej 4,0%	0 3 4 5	-0,60	0
RAZEM WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI		Maksymalna ocena pkt.	15	Uzyskane pkt.	0

II. WSKAŹNIKI PŁYNNOSCI					
Płynności bieżącej	$\frac{\text{aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne) - zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe - zapasy}}$	poniżej 0,6 od 0,60 do 1,00 powyżej 1,00 do 1,50 powyżej 1,5 do 3,00 powyżej 3,00 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	0 4 8 12 10	0,99	4
Płynności szybkiej	$\frac{\text{aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne) - zapasy}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe}}$	poniżej 0,50 powyżej 0,50 do 1,00 powyżej 1,00 do 2,50 powyżej 2,50 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	0 8 13 10	0,88	8
RAZEM WSKAŹNIKI PŁYNNOSCI			Maksymalna ocena pkt.	25	Uzyskane pkt. 12

III. WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI					
Rotacji należności (w dniach)	$\frac{\text{średni stan należności z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie (365)}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}$	poniżej 45 dni od 45 dni do 60 dni od 61 dni do 90 dni powyżej 90 dni	3 2 1 0	26,11	3
Rotacji zobowiązań (w dniach)	$\frac{\text{średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie (365)}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}$	do 60 dni od 61 dni do 90 dni powyżej 90 dni	7 4 0	13,01	7
			Maksymalna ocena pkt.	10	Uzyskane pkt. 10

IV. WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA

Zadłużenia aktywów %	$\frac{\text{(zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania)}}{\text{aktywa razem}} \times 100\%$	poniżej 40 % od 40% do 60% powyżej 60% do 80% powyżej 80%	10 8 3 0	27,80	10
Wypłacalności	$\frac{\text{zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania}}{\text{fundusz własny}}$	od 0,00 do 0,50 od 0,51 do 1,00 od 1,01 do 2,00 od 2,01 do 4,00 powyżej 4,00 lub poniżej 0,00	10 8 6 4 0	3,10	4
RAZEM WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA		Maksymalna ocena pkt.	20	Uzyskane pkt.	14

SUMA UZYSKANYCH PUNKTÓW
36

Na podstawie przedstawionej tabeli podsumowującej wyniki oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej SP ZOZ za 2025r. dokonano analizy czterech grup wskaźników: rentowności, płynności, efektywności oraz zadłużenia. Jednostka uzyskała łącznie 36 punktów, t.j. 51,43 % maksymalnej wartości możliwej do osiągnięcia.

Poszczególne wskaźniki i ich ocena punktowa przedstawiają się następująco:

- 1) Wskaźniki zyskowności w 2025r. kształtowały się w zakresie od - 0,43% do - 0,60% i uzyskały łączną ocenę 0 pkt. na 15 możliwych do uzyskania.

Wskaźnik zyskowności netto: -0,43%

Wskaźnik osiągnął wartość ujemną, co oznacza, że działalność jednostki w analizowanym okresie zakończyła się stratą netto. Na każde 100 zł przychodów SP ZOZ odnotował stratę w wysokości około 0,43 zł. Wartość wskaźnika świadczy o tym, że skala straty pozostaje relatywnie niewielka w stosunku do wartości osiągniętych przychodów.

Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej: -0,45%

Ujemna wartość wskaźnika świadczy o tym, że podstawowa działalność operacyjna jednostki była nierentowna. Oznacza to, że przychody z działalności podstawowej nie pokryły w pełni kosztów funkcjonowania SP ZOZ.

Wskaźnik zyskowności aktywów (ROA): -0,60%

Wskaźnik rentowności aktywów osiągnął wartość ujemną, co oznacza brak zdolności aktywów jednostki do generowania dodatniego wyniku finansowego. Wartość wskaźnika świadczy jednak, że strata pozostaje na umiarkowanym poziomie w relacji do posiadanego majątku.

Ocena grupy

Wskaźniki rentowności uzyskały łącznie 0 punktów, co oznacza brak dodatniej rentowności działalności w analizowanym okresie. Ujemne wartości wskaźników są konsekwencją wystąpienia straty netto i operacyjnej, co jest zjawiskiem obserwowanym w wielu podmiotach leczniczych funkcjonujących w warunkach rosnących kosztów działalności.

- 2) Wskaźniki płynności bieżącej i szybkiej osiągnęły odpowiednio wartości 0,99 i 0,88 i uzyskały łącznie 12 pkt. na 25 możliwych.

Wskaźnik bieżącej płynności: 0,99

Wskaźnik bieżącej płynności znajduje się na poziomie zbliżonym do wartości uznawanej za bezpieczną. Oznacza to, że jednostka posiada zdolność do regulowania zobowiązań krótkoterminowych przy wykorzystaniu aktywów obrotowych, choć poziom bezpieczeństwa płynności pozostaje ograniczony.

Wskaźnik szybkiej płynności: 0,88

Wskaźnik szybkiej płynności potwierdza, że po wyłączeniu zapasów jednostka nadal zachowuje relatywnie dobrą zdolność do terminowego regulowania zobowiązań bieżących. Poziom wskaźnika należy ocenić jako stabilny i świadczący o utrzymaniu kontroli nad płynnością finansową.

Ocena grupy

Wskaźniki płynności uzyskały łącznie 12 punktów, co potwierdza, że SP ZOZ utrzymuje względnie bezpieczną sytuację płynnościową.

- 3) Wartości wskaźników efektywności informują, iż w roku 2025 jednostka regulowała swoje zobowiązania średnio w ciągu około 13 dni i uzyskiwała należności w ciągu około 26 dni. Pozwoliło to na osiągnięcie maksymalnej oceny w tym obszarze tj. 10 pkt.

Wskaźnik rotacji należności: 26,11 dni

Średni okres spływu należności wynosi około 26 dni, co należy ocenić bardzo korzystnie. Oznacza to sprawne odzyskiwanie należności i efektywne zarządzanie rozrachunkami.

Wskaźnik rotacji zobowiązań: 13,01 dni

Średni okres regulowania zobowiązań wynosi około 13 dni, co wskazuje na terminowe regulowanie płatności wobec dostawców i kontrahentów.

Ocena grupy

Wskaźniki efektywności uzyskały łącznie 10 punktów na 10 możliwych do otrzymania. Analiza potwierdza sprawne zarządzanie należnościami i zobowiązaniami.

- 4) Wskaźnik zadłużenia aktywów wynosi 27,80%, czyli mieści się w przedziale pierwszym, tj. poniżej 40% i uzyskuje ocenę 10 pkt, natomiast wskaźnik wypłacalności osiągnął wartość 3,10% i mieści się w przedziale od 2,01 do 4,00, i zdobył ocenę 4 pkt. łączna ocena to 14 pkt. na 20 możliwych.

Wskaźnik zadłużenia aktywów: 27,80%

Wskaźnik pokazuje, że około 27,8% majątku jednostki finansowane jest kapitałem obcym. Poziom zadłużenia należy uznać za bezpieczny i umiarkowany.

Wskaźnik wypłacalności: 3,10

Wartość wskaźnika potwierdza zdolność jednostki do obsługi zobowiązań oraz zachowanie bezpieczeństwa finansowego.

Ocena grupy

Wskaźniki zadłużenia uzyskały łącznie 14 punktów, co świadczy o stabilnej strukturze finansowania.

Analiza wskaźnikowa potwierdza, że sytuacja ekonomiczno-finansowa SP ZOZ pozostaje stabilna w obszarze płynności, efektywności zarządzania oraz poziomu zadłużenia.

Obszarem wymagającym dalszych działań pozostaje rentowność działalności.

Pomimo osiągniętej straty finansowej analiza wskaźników potwierdza zachowanie bieżącej zdolności do kontynuowania działalności i utrzymania stabilności finansowej jednostki.

III. Prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe

Opis przyjętych założeń.

Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o działalności leczniczej. Zgodnie z art.52 tej ustawy SP ZOZ pokrywa z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów koszty działalności i reguluje zobowiązania. Prognoza na lata 2026-2028 została opracowana na podstawie danych za 2025r. W prognozie sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe założono utrzymanie stabilności ekonomiczno-finansowej oraz osiągnięcie częściowego zbilansowania przychodów z kosztami. Duża liczba zmian i niestabilność przepisów regulujących działalność systemu ochrony zdrowia powodują, że prognozy i analizy na kolejne lata, choć sporządzone z należytą starannością mogą w rzeczywistości odbiegać od realnych zjawisk, które wystąpią w przyszłości. W prognozach uwzględniono uchwalone przez sejm zmiany w zasadach finansowania świadczeń ze środków publicznych oraz opublikowane założenia makroekonomiczne określone przez Radę Ministrów w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2024-2027.

Wskaźniki makroekonomiczne

Z Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na lata 2024-2027 wynika, że opracowywane są zmiany systemowe zorientowane na stopniowy wzrost nakładów na ochronę zdrowia w relacji do PKB w kolejnych latach. Zależnie od ostatecznego kształtu tych rozwiązań i rozstrzygnięć Rady Ministrów, struktura wydatków w 2026 r. może ulec zmianie. W prognozach uwzględniono wysokość środków przeznaczanych na finansowanie ochrony zdrowia zgodnie z art. 131c ust. 1–3. ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z 27 sierpnia 2004 r. z późn. zm.

I tak już w 2025 roku ten poziom finansowania osiągnął 6,2% PKB; prognozy na lata kolejne przedstawiają się następująco: w 2026 roku-6,81% PKB, w roku 2027 – 7% PKB; w 2028 roku – wydatki na służbę zdrowia mają osiągnąć poziom przynajmniej 7,2% PKB.

Średnioroczny wskaźnik inflacji planowany przez Narodowy Bank Polski dla 2026r. szacowany jest na poziomie 3,1%. W kolejnych latach prognozowany jest dalszy spadek inflacji – do poziomu 3,0% w 2027r. oraz 2,8 w 2028r.

Założenia do prognozy przychodów i kosztów

Prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na lata 2026-2028 oparto na planie finansowym na 2026 rok. Podstawą określenia prognozowanych przychodów są umowy zawarte z Narodowym Funduszem Zdrowia na rok 2026 oraz zaprognozowane przychody na lata następne w rodzajach: leczenie szpitalne, ambulatoryjna opieka specjalistyczna, stacjonarna i ambulatoryjna rehabilitacja lecznicza, podstawowa opieka zdrowotna, stacjonarne i domowe świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze, leczenie stomatologiczne, profilaktyczne programy zdrowotne, programy pilotażowe, leczenie szpitalne otorynolaryngologia – zespół chirurgii jednego dnia, ratownictwo medyczne. Do prognozy przychodów na lata 2026-2028 przyjęto wielkości wykonane w 2025 roku oraz planowane działalności, których uruchomienie zaplanowana na rok 2027 i 2028. Założono, że poziom realizowanych świadczeń ze środków publicznych będzie obejmował wszystkie zakresy dotychczasowej działalności podmiotu.

Ponadto SP ZOZ w Tomaszowie Lubelskim zamierza w II połowie 2026 roku rozszerzyć zakres prowadzonej działalności medycznej. Planowane jest uruchomienie oraz rozwój nowych zakresów świadczeń, w tym Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego, rehabilitacji stacjonarnej i dziennej, poradni leczenia bólu, poradni onkologicznej, a także pododdziału ortopedycznego z endoprotezoplastyką. W latach 2027–2028 planowane jest również uruchomienie laboratorium analitycznego, a także poradni leczenia uzależnień oraz oddziału uzależnień.

Prognozowane przychody z nowych i rozwijanych zakresów działalności wskazują na systematyczny wzrost wpływów finansowych jednostki, szacowanych na poziomie około 11% rocznie. W I kwartale 2026 utworzono poradnię urologiczną i ortopedyczną. Największy udział w prognozowanych przychodach nadal stanowić będzie ryczałt systemu

podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej, którego wartość oszacowano na poziomie 100,05 mln w 2026 roku, 111,06 mln w 2027 roku oraz 123,27 mln w 2028 roku. Istotny wzrost przychodów przewiduje się również w zakresie pododdziału ortopedycznego z endoprotezoplastyką – 6,5 mln w 2026 roku, 9,62 mln w 2027 roku oraz 10,68 mln w 2028 roku, a także działalności Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego, którego przychody mają wzrosnąć z 3,22 mln w 2026 roku do 7,15 mln w 2027 roku oraz do 7,93 mln w 2028 roku. Tak więc prognozuje się, że przychody szpitala będą stopniowo wzrastać w miarę realnych możliwości jednostki.

W strukturze przychodów SP ZOZ w Tomaszowie Lubelskim ponad 98 % stanowią przychody uzyskiwane z tytułu realizacji umów z NFZ. Pozostałą część stanowią przychody z działalności medycznej finansowanej w ramach kontraktu z NFZ oraz z działalności niemedykowej. Należy jednak zauważyć, że w przypadku Zakładu jako instytucji, której celem nie jest maksymalizacja zysku, istotniejszym jest fakt bilansowania się prowadzonej działalności. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej są organizacjami „non profit” i najistotniejszym celem ich działalności jest zwiększenie użyteczności świadczeń medycznych. Rozumie się przez to maksymalizację rozmiarów i jakości realizowanych usług. Należy podkreślić, że w przypadku SP ZOZ, którego celem nie jest maksymalizacja zysku, kluczowe znaczenie ma zapewnienie stabilności finansowej oraz bilansowanie prowadzonej działalności

Wykaz umów na finansowanie świadczeń ze środków publicznych zawartych na dzień sporządzenia raportu:

Lp.	Rodzaj/Zakres	Wartość	Termin obowiązywania umowy
1.	Profilaktyczne programy zdrowotne - PROGRAM BADAŃ PRZESIEWOWYCH RAKA JELITA GRUBEGO	78 775,20	01.01.2026 – 31.12.2026
2.	Ambulatoryjna opieka specjalistyczna - ŚWIADCZENIA W ZAKRESIE PEDIATRII	21 016,00	01.01.2026 – 31.12.2026

3.	Leczenie szpitalne - LARYNGOLOGIA JEDNEGO DNIA	111 956,40	01.01.2026 – 31.12.2026
4.	Świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze – OPIEKA DŁUGOTERMINOWA	455 523,60	01.01.2026 - 31.12.2026
5.	Leczenie stomatologiczne	137 322,02	01.01.2026 - 30.06.2026
6.	Ambulatoryjna opieka specjalistyczna	976 369,54	01.04.2026 - 31.12.2026
7.	Świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze - ZOL	1 227 408,40	01.01.2026 - 31.12.2026
8.	Rehabilitacja lecznicza - STACJONARNA	1 906 648,54	01.01.2026 - 31.12.2026
9.	Rehabilitacja lecznicza - AMBULATORYJNA	907 005,23	01.01.2026 - 31.12.2026
10.	Ambulatoryjna opieka specjalistyczna	347 564,67	01.01.2026 - 30.06.2026
11.	Leczenie szpitalne - PSZ	120 740 086,00	01.01.2026 - 31.12.2026
12.	Podstawowa Opieka Zdrowotna	467 426,97	01.01.2026- 31.12.2026
13.	ZRM Lublin	13 394 397,77	01.01.2026 - 31.12.2026
	Razem	140 771 500,34	

Analiza opiera się na aspektach medycznych, kadrowych czy społecznych, ocenie posiadanego wyposażenia w sprzęt medyczny, jego nowoczesności i stopnia wykorzystania, poniesionych nakładach inwestycyjnych i potrzebach na dalsze inwestycje niezbędne dla utrzymania i unowocześnienia poziomu usług medycznych, źródłach finansowania inwestycji oraz innych złożonych aspektach działalności SP ZOZ w Tomaszowie Lubelskim.

Prognoza kosztów na 2026 rok i lata następne została oparta na planie finansowym na 2026r. Plan ten w ciągu roku może ulec zmianie w przypadku modyfikacji wysokości bądź sposobu finansowania świadczeń zdrowotnych przez NFZ. Kwoty kosztów i wydatków ujęte

w prognozie stanowią koszty i wydatki związane z realizacją umów z płatnikiem publicznym oraz innych kosztów.

W prognozach kosztów na te lata uwzględniono również wzrost wynagrodzeń dla pracowników wykonujących zawody medyczne oraz pracowników działalności podstawowej, innych niż pracownicy wykonujący zawody medyczne zgodnie z ustawą z 8 czerwca 2017r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych.

Mocą ustawy płace personelu medycznego zostają uzależnione od kwoty bazowej, która będzie zmieniała się, co roku. To wymusza rozwiązanie – po stronie rządzących – takie, które będzie bilansowało szpitalom te zmiany. Bez zmiany wyceny albo wprowadzenia nowego mechanizmu rekompensaty związanej z wejściem tej ustawy szpitale nie będą w stanie znaleźć środków na ich sfinansowanie, bo to są zbyt duże koszty.

Nie bez wpływu pozostaje również obecna sytuacja makroekonomiczna, która z pewnością przekładać się będzie na wzrost kosztów zarówno w zakresie dostaw towarów i usług jak i żądań płacowych. Wszystkie te czynniki z pewnością wpłyną na sytuację finansową podmiotów leczniczych zwłaszcza powiatowych, a takim jest SP ZOZ w Tomaszowie Lubelskim. Biorąc pod uwagę aktualne warunki makroekonomiczne główny problem dotyczy znacznego wzrostu kosztów, przy relatywnym braku możliwości wzrostu przychodów. Szpitale stają przed koniecznością sprostania wielu złożonym wymaganiom, przystosowując się jednocześnie do ciągłych zmian. Zmiany te w dużej mierze wymagają nowego podejścia do sposobów zarządzania organizacją, w szczególności zmiany zachodzące w sektorze ochrony zdrowia. Dotychczasowy model funkcjonowania systemu ochrony zdrowia w Polsce nie przyniósł spodziewanych rezultatów i nie rozwiązał pojawiających się licznych problemów tym zakresie.

Na funkcjonowanie Szpitali w Polsce bardzo duży wpływ mają regulacje ustawowe, które narzucają na placówki lecznicze - wprowadzenie podwyżek wynagrodzeń, które w niektórych przypadkach nie mają w pełni zabezpieczenia finansowego ze strony instytucji finansujących sektor ochrony zdrowia. Znaczna część pochodnych kosztów tych regulacji w bardzo dużym stopniu podnosi koszty wynagrodzeń Szpitali. Wzrost kosztów stałych

powoduje znaczne problemy z utrzymaniem płynności finansowej i generowanie ujemnych wyników finansowych. Poprawy sytuacji finansowej należy oczekiwać przede wszystkim w poprawie warunków finansowania świadczeń zdrowotnych przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

W oparciu o prognozowane dane finansowe na lata 2026-2028 ustalono wskaźniki finansowe i punktacje zaprezentowane w poniższych tabelach.

TABELA PODSUMOWUJĄCA WYNIKI OCENY SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ - PROGNOZA NA LATA 2026-2028

Grupa	Wskaźniki	2026		2027		2028	
		Wskaźnik	Ilość punktów	Wskaźnik	Ilość punktów	Wskaźnik	Ilość punktów
I. WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI	Wskaźnik zyskowności netto (%)	-5,03	0	-3,98	0	-3,56	0
	Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	-4,72	0	-3,36	0	-3,01	0
	Wskaźnik zyskowność aktywów (%)	-5,07	0	-3,99	0	-3,97	0
	Razem		0		0		0
II. WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI	Wskaźnik bieżącej płynności	0,84	4	0,98	4	0,72	4
	Wskaźnik szybkiej płynności	0,71	8	0,87	8	0,60	8
	Razem		12		12		12
III. WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI	Wskaźnik rotacji należności (w dniach)	21,58	3	21,54	3	26,96	3
	Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	14,47	7	14,97	7	15,98	7
	Razem		10		10		10
IV. WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA	Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	23,43	10	24,61	10	26,85	10

	Wskaźnik wypłacalności	31,45	0	-10,19	0	-3,91	0
	Razem	10		10		10	
Łączna wartość punktów		32		32		32	

Podstawą oceny zyskowności działalności gospodarczej jest wynik finansowy, który może być dodatni (zysk) lub ujemny (strata). Wskaźniki zyskowności są najbardziej syntetycznymi wskaźnikami efektywności i opłacalności działalności jednostki. Odzwierciedlają zdolność jednostki do wypracowania zysków z zaangażowanych kapitałów, a zatem określają ekonomiczną efektywność działalności. Dodatkowo wartości wskaźników informują o racjonalnym gospodarowaniu, gdzie przychody podmiotu przewyższają koszty. Ogólnie można powiedzieć, że im większe wartości przyjmuje wskaźnik zyskowności, tym bardziej efektywna jest działalność podmiotu.

Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej określa ekonomiczną efektywność działania podmiotu, z uwzględnieniem działalności podstawowej oraz pozostałej działalności operacyjnej.

Wskaźnik zyskowności aktywów informuje o wielkości zysku lub straty przypadającej na jednostkę wartości zaangażowanych aktywów, czyli wyznacza on ogólną zdolność aktywów podmiotu do generowania zysku. Informuje o efektywności gospodarowania powierzonymi środkami, tzn. mierzy efektywność zarządzania posiadanymi zasobami. Im wyższa jest wartość wskaźnika, tym korzystniejsza jest sytuacja podmiotu.

Drugą grupę wskaźników wykorzystanych do analizy raportu stanowią **wskaźniki płynności finansowej**. Są one wykorzystywane w analizie do ustalania zdolności podmiotu do terminowego regulowania zobowiązań. Płynność finansowa podmiotu jest oceniana na podstawie relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych. Jeżeli poziom wskaźników obniża się, to występuje ryzyko utraty przez podmiot zdolności do terminowego regulowania zobowiązań.

Wskaźnik bieżącej płynności określa zdolność podmiotu do spłaty zobowiązań krótkoterminowych poprzez upłynięcie wszystkich środków obrotowych. Wskaźnik ten

informuje, w jakim stopniu aktywa obrotowe pokrywają zobowiązania krótkoterminowe. Daje ogólny pogląd na płynność finansową podmiotu. Wskaźnik ten ukazuje bowiem, czy podmiot jest w stanie spłacić całość zobowiązań krótkoterminowych przez upłynnienie posiadanych składników aktywów obrotowych. Wzrost wartości bieżącej płynności będzie wskazywał na poprawę zdolności przedsiębiorstwa do regulowania bieżących zobowiązań. Z kolei spadek wartości tego wskaźnika będzie sygnalizował pogorszenie się tej zdolności. Zatem z punktu widzenia płynności finansowej korzystne są jak najwyższe, rosnące wartości omawianego wskaźnika.

Wskaźnik szybkiej płynności określa zdolność podmiotu do spłacania zobowiązań krótkoterminowych najbardziej płynnymi aktywami, tj. krótkoterminowymi należnościami i aktywami finansowymi.

Ważnym czynnikiem wpływającym na sytuację finansową podmiotu jest sprawność jego działalności. Ocena sprawności działania podmiotu obejmuje **badanie rotacji należności i zobowiązań**. Wskaźniki te opisują efektywność przyjętej polityki zarządzania przepływami pieniężnymi, tzn. mogą sygnalizować ryzyko utraty płynności finansowej przez jednostkę - w przypadku gdy wskaźniki płynności finansowej już wyraźnie wskazują na brak płynności - określają przyczyny tych problemów. Optymalną jest sytuacja, gdy wskaźnik rotacji zobowiązań jest wyższy lub równy wskaźnikowi rotacji należności.

Wskaźniki rotacji należności (w dniach) określa długość cyklu oczekiwania podmiotu na uzyskanie należności za świadczone usługi. Informuje, w ciągu ilu dni następuje spłata w należnościach. Im wyższy poziom wskaźnika, tym podmiot ma większe trudności ze ściąganiem swoich należności, co może obniżyć zdolność do terminowego regulowania zobowiązań. Wartości wskaźnika należności w dniach powinny być oczywiście możliwie niskie.

Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) określa okres, jaki jest potrzebny podmiotowi do spłacania swoich zobowiązań krótkoterminowych. Zbyt wysoka wartość wskaźnika może świadczyć o trudnościach podmiotu w regulowaniu bieżących zobowiązań.

Wskaźnik zadłużenia aktywów informuje o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi. Wskaźnik zadłużenia aktywów ukazuje również stopień zabezpieczenia spłaty

całości zadłużenia Zakładu jego zasobami majątkowymi. Poziom zadłużenia samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej ma istotne znaczenie w przyznawaniu kredytów.

Wskaźnik wypłacalności określa wielkość funduszy obcych przypadającą na jednostkę funduszu własnego. Wysoka wartość wskaźnika wskazuje na możliwości utraty zdolności do regulowania przez podmiot zobowiązań.

IV. Informacje o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową na kolejne trzy lata obrotowe

Wśród czynników ryzyka działalności Szpitala, które mogą znaleźć odbicie w sytuacji finansowej jednostki są elementy generowane zarówno przez czynniki zewnętrzne, niezależne od Szpitala, jak i wewnętrzne.

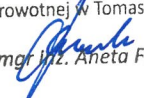
Zagrożenia w realizacji świadczeń leczniczych SP ZOZ w Tomaszowie Lubelskim:

- niestabilność rozwiązań prawnych dotyczących funkcjonowania i finansowania samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej,
- ryzyko niedostatecznej wyceny przez NFZ kontraktowanych świadczeń, wynikającej z dominującej pozycji umów z NFZ w strukturze wykorzystania potencjału szpitala,
- ryzyko związane z sytuacją wojny na Ukrainie, ewentualne zwiększenie zapotrzebowania na świadczenia medyczne z tym związane,
- ryzyko związane z utratą płynności finansowej na skutek zbyt niskiego poziomu przychodów ze sprzedaży,
- ryzyko związane z brakiem refundacji obligatoryjnych podwyżek dla pracowników zatrudnionych na umowę o pracę, a także na umowach cywilno-prawnych,
- ryzyko błędów medycznych generujących koszty odszkodowań, a co za tym idzie wzrost kosztów polis ubezpieczeniowych,
- trudna sytuacja na rynku pracy – deficyt wśród lekarzy i pielęgniarek.

W kwestii nakreślonych perspektyw na lata 2026 – 2028, konieczny jest również krótki komentarz wyjaśniający. Przyjęte planowane kwoty przychodów, kosztów i wyników, które determinują pozostałe wartości parametrów bilansowych i wskaźnikowych, obarczone

są dość szerokim marginesem niedoszacowania, wynikającym z bardzo dużej i nieprzewidywalnej dynamiki zmian w systemie finansowania ochrony zdrowia, regulacjach dotyczących wynagrodzeń, a także ogólnej sytuacji gospodarczej w kraju.

W naszej ocenie dane na przyszłe lata należy analizować w kontekście i świadomości planowanych centralnie działań restrukturyzacyjnych w obszarze finansowania i funkcjonowania szpitalnictwa oraz lokującej się w tych programach strategii dalszej działalności naszego Szpitala. W obszarze warunków zewnętrznych oczekujemy znacznego i wymiernego wzrostu finansowania z NFZ, które powinno być realizowane poprzez zwiększenie punktowych limitów wykonawczych, jak i wartości pieniężnych punktów rozliczeniowych. Wprowadzenie w życie tych rozwiązań jest dla nas szczególnie istotne, gdyż od dłuższego już czasu wypracowujemy znaczne nadwykonania i perspektywa pełnego i bieżącego ich finansowania daje uzasadnioną podstawę do zakładania poważnego wzrostu przychodów przy praktycznie podobnych lub nieznacznie wzrastających kosztach. Sytuacja powyższa powinna prowadzić do stopniowego niwelowania aktualnego deficytu przychodów w stosunku do kosztów i sukcesywnej poprawy wyników finansowych.

Główny Księgowy
Samodzielnego Publicznego Zespołu
Opieki Zdrowotnej w Tomaszowie Lubelskim

mgr inż. Aneta Frączyk

DYREKTOR
SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO
ZESPOŁU OPIEKI ZDROWOTNEJ
w Tomaszowie Lubelskim

mgr med. Dariusz Gałeczki

Tomaszów Lubelski, 15-05-2026r.